

Motiv iz Haloz

Fizkultura

„Prihodnje leto bomo radevolje zopet prišli v goste prijateljem Jugoslovanom“

so izjavili inozemski udeleženci na mednarodnem turnirju v Opatiji

V dneh od 22. do 29. avgusta t. l. se je v Opatiji vršil II. turnir za mednarodno prvenstvo FLRJ v tenisu. Udeležba inozemskih tekmovalcev je bila v letošnjem letu mnogo večja kakor lani tako, da je na letošnjem prvenstvu sodelovalo poleg 52 Jugoslovanov tudi 15 inozemcev. Posamezne države so predstavile sledeče število tekmovalcev: Avstrija 7, Švica 4, Italija 2, Francija 1, Belgija 1, Jugoslavija 52. Razen Belgijca de Boda ter dveh Avstrijcev so vsi inozemski tekmovalci nastopili.

Organizacija prireditve je bila poverjena Teniški zvezi Hrvaške, ki je svojo nalogo v vseh ozirih dobro izvršila. Turnir se je odigral po urniku, ki so se ga v glavnem vsi igralci strogo držali. Kako dobro je organizacija turnirja uspela, nam dokazujejo izjave tekmovalcev ob priliki skupnega izleta vseh udeležencev turnirja v Medejo ter ob priliki svečanega banketa, na katerem so bile najboljšim tekmovalcem razdeljene nagrade. »V vaši državi smo se počutili kakor doma. Prihodnje leto bomo radevolje zopet prišli v goste prijateljem Jugoslovanom!«

V igrah: Borbe za mednarodnega prvaka FLRJ so se vodile v 6 disciplin: moški posamezno, ženske posamezno, mladinci posamezno, moški v dvojje, mladinci v dvojje in ženske v dvojje. V

konkurenci moški posamezno so sodelovali tudi vsi juniorji, kar priča, da naše vrhovno teniško vodstvo posveča vso pozornost naši mladini in izkoristi vsako priložnost, da našim mladim igralcem da možnost nabrati si dovolj turnirske rutine, brez katere je vsak napredek v tenisu nemogoč.

Tekmovanje v posameznih disciplinah

Moški posamezno: Poleg naših vrhunskih tekmovalcev so nastopili tudi avstrijski Davis-cup igralec Hartwich, Švicarja Büchi in Cassut, Italijana Gardini in Centonez ter Avstrijec Grmer. Zmagajo in mednarodno prvenstvo FLRJ za leto 1949 si je priboril letošnji državni prvak Drago Mitič, ki je bil nedvomno najboljši igralec turnirja. V finalu je zopet premagal starega rivala Branoviča v 5 nizih. Mitič je v finalni igri nadkriljeval Branoviča predvsem po fizični kondiciji ter večji rutini. Igra je bila do 5. niza borba za vsako točko, medtem ko je bil Branovič v 5. nizu na kraju svojih moči in je pošiljal žoge zaporedoma v aut. Tretje in četrto mesto sta osvojila Palada in Milojkovič. Od inozemcev sta najbolj ugajala Büchi in Gardini, ki sta se plasirala v četrto finale. Odlikovala sta se po veliki borbenosti, imata pa svojevrstne

udarce. Hartwich je imel poškodbe na nogi in je zaradi tega igral pod svojnimi mogočnostmi. Slovenci so imeli na turnirju smolo pri žrebu in tako niso mogli pokazati vsega svojega znanja. Prvak Razboršek je prišel med 16 najboljših, kjer je izgubil z izredno sigurnim Lazslom. Velik uspeh sta častna rezultata Čebularja, oziroma Milavca v 2. kolu proti Milojkoviču, oziroma Saviču. Čebular je v 1. kolu premagal zelo dobro razpoloženega prvaka Hrvaške Miletiča v treh nizih, medtem ko je dr. Skapin že v tem kolu izgubil proti Švicarju Büchiju, prav tako v treh nizih. Mladinca Zerovec in Bergant se proti prejšnjima Davis-cup igralcema Fridrihu Dragu, oziroma Krešku nista mogla uveljaviti in sta izgubila v dveh nizih.

Ženske posamezno: Ta disciplina je bila zelo močno zasedena. Naši ekipi na čelu z državno prvakinjo Crnadkovo so se zoperstavile igralke mednarodnega slovesa, kot so Avstrijka Broz, Švicarka Charbonnier ter Francozinja Marenott. Prvo mesto je osvojila Brozova pred Charbonnier. Obe igralki sta v finalni igri pokazali kvaliteten tenis in je zmagala sigurneja Broz v dveh nizih. Prvoplasirani z državnega prvenstva Crnadkova, oziroma Lazslova sta bili izločeni v polfinalu po Brozovi in Charbonnier. Omembe vreden uspeh je dosegla D. Mogorovič-Vasičeva, ki je premagala favorizirano Marenott po lepi igri v treh nizih. Slovenski igralki nista imeli uspeha na turnirju. Voglarjeva je nepričakovano izgubila proti borbeni Kosičevi, medtem ko je mladinka Tropova morala kloniti pred Mogorovič M.

Mladinci posamezno: Prijavljen je bil poleg vseh naših najboljših mladincev tudi mladinski prvak Italije Gardini, ki pa je potem igral samo v seniorski konkurenci. To je bila lepa gesta Gardinija, ki kot dvajsetleten (v Italiji so juniorji do 20 let) ni hotel igrati z našimi juniorji, ki morejo igrati v mladinski konkurenci le do 18 let, čeprav v juniorski konkurenci. Podvig z državnega prvenstva v Novem Sadu je uspešno Panajotoviču ponovil, tako da je zopet zasedel prvo mesto pred Nikoličem, ki ga je tokrat premagal šele v treh nizih. Slovenska mladinka sta na tem turnirju boljše odrezala kot na državnem prvenstvu. Zerovec je prišel zopet med 8 najboljših, kjer je izpadel proti prvaku Panajotoviču. Bergant pa je v predkolu nepričakovano premagal Jagerja (Hrvaška) v 3 nizih, potem pa je izgubil kljub dobremu odporu proti Nikoliču, drugoplasiranemu turnirja.

Igre v dvojje: Mednarodni prvaki FLRJ so postali:

Moški v dvojje: Mitič—Palada,
Mladinci v dvojje: Keretič—Miletič.
Moški in ženske v dvojje: Mitič—Lazslova.

Najuspešnejši igralec turnirja Miletič je osvojil že dve prvi mesti v moškem in mešanem parih. Presenečenje je zmagala mladinskega para Keretič—Miletič v finalu nad državinima prvakoma Nikoličem in Panajotovičem.

Zanimanje občinstva je bilo zelo veliko in je finalni igram prisostvovalo nad 1000 gledalcev.

Z letošnjim internacionalnim prvenstvom FLRJ v Opatiji je bil storjen zopet korak naprej v popularizaciji tenisa v Jugoslaviji in ima Opatijski turnir vse možnosti, da postane tradicionalna teniška prireditve istega pomena, kot veliki turnirji v Wimbledonu, Forest Hillsu in Parizu.

Po končanem turnirju so se jugoslovanski igralci zbrali na konzultaciji, na kateri so dajali vodstvu svoje predloge in zamisli za večji napredek jugoslovanskega tenisa v prihodnji teniški sezoni.

SD Drava (Ptuj) : SD Nafta II (Dolnja Lendava) 4:1 (3:0)

V nedeljo 4. t. m. se je SD Drava sestala v nogometni tekmi v okviru tekmovanja za nogometni pokal maršala Tita z drugim moštvo slovenskega ligaša SD Nafto iz Dolnje Lendave. Popolnoma zaslužno je zmagalo nepričakovno boljše moštvo Drave in s tem kvalificiralo v naslednje kolo tega množičnega nogometnega tekmovanja v naši državi.

Igra je potekala takole: Pričetek igre je bil popolnoma v rokah Ptujčanov. Žoga je neprestano pred vrati Naft. Precej neodločen napad pa šele v 10. minuti po lepem strelu Peroševiča privede domače moštvo v vodstvo. Po tem голу se moštvo Nafta nekoliko osvobodi pritiska in prične tudi samo napadati vrata Drave. V 22. minuti, ob napadu nasprotnika na domači gol, vratar Drave potisne zaradi nesporazuma z obrambo žogo sam v svoj gol. Nato se Drava zopet trudi, da bi prišla v vodstvo, toda Lendavčani nudijo močan odpor. Proti koncu polčasa na so prisiljeni dopustiti, zaradi navala Ptujčanov, več kotov zapovrstjo. To tudi privede Dravo zopet v vodstvo. Lepo streljan kot potisne Sirec Maks v 34. minuti prisebno v mrežo štiri minute nato doseže isti igralec iz gneče pred golom še tretji gol in postavi s tem rezultat prvica polčasa. — V drugem polčasu ie situacija na igrišču približno enaka kakor v prvem polčasu. Poslednjič zatrese mrežo zopet vodja ptujskega napada Peroševič v 8. minuti. Igra je še vedno na strani Naft. Pritiska se le na trenutke nasprotnik osvobodil in izvede nekaj nevarnih prodorov, toda brez usneha. Zadnji orliko za znižanje rezultata ima Nafta v 73. minuti, ko sodnik zaradi prestopka Srdinčeva prisodi indirektni strel na vrata Drave, a tudi tega niso znali izkoristiti. Minuto pred koncem Sirec Maks še natič zatrese mrežo Naft, toda zaradi offsidea sodnik gola ni priznal.

Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

Drava: Sirec I. Berlič, Srdinšek, Gaizer I. Gaizer II., Strebar, Hanzel, Repič, Peroševič, Sirec II., Stojkovič

Nafta II: Farkas I., Javišaga, Gönc, Novak I., Lebar, Lendain, Farkaš II., Novak II., Simunič, Varga, Kalber

Sodnik Starešina iz Maribora je imel igro ves čas v oblasti in je svojo nalogo opravil odlično. Gledalcev je bilo okoli šest sto. K. M.

V nedeljo 4. t. m. se je vršil v Ljutomeru turnir v odbojki, v katerem so sodelovala tri moštva, in sicer: TD Ptuj, TD Ljutomer in drugo moštvo »Edinstva« iz Varaždina.

Prvi sta se srečali moštvi Ptuj in Ljutomer. Ljutomersko moštvo, ki je bilo ojačeno z igralcem ljubljanske »Edinosti«, Ivanom Šumakom, je zmagalo v prvih dveh setih z rezultatom 15:13 in 15:7. Začetni neuspeh pa je Ptujčane vzpodbudil, da so resneje zaigrali in v naslednjih treh setih premagali domačine z rezultati 15:3, 15:2 in 15:13.

Goste iz Varaždina so Ptujčani očitno podcenjevali, saj so prvi set izgubili z rezultatom 13:15. V drugem in tretjem setu pa so zmagali z rezultatom 15:3 in 15:13.

S to zmagao so ptujski odbojkaši zasedli prvo mesto na turnirju, kar dokazuje, da bodo z marljivim treningom lahko dosegli še lepe uspehe. S. F.

V soboto, 3. septembra 1949 je nogometno društvo ptujskih železničarjev odigralo v Mariboru nogometno tekmo z moštvo mariborske železničarske tehnične delavnice. V prvem polčasu so zmagali Ptujčani z 2:0, v drugem pa se je moštvo Mariborčanov okrepilo s tremi aktivnimi igralci mariborskega »Železničarja« ter mu je tako uspelo premagati Ptujčane z rezultatom 3:2.

Mater! Žene! Kjerkoli ste zaposlene, zahtevajte ustanovitve jasli in domov igre in dela.

mladansko delo je v zemlji, ki je bila v jeseni preorana, mnogo laže, ker se njiva preje osuši in se lahko tudi setev preje prične.

Začetek jesenskega oranja je odvisen od prejšnje obdelave zemlje, od predposevka, klimatskih prilik, sestava zemlje ter njene vlažnosti in položaja zemljišča. Tako na njivi, kjer je bilo izvedeno pršenje ali zaoravanje hlevskega gnoja, globoko orjemo šele čez 3 ali 4 tedne. Deteljiska, travnike in pašnike orjemo tedaj, ko imajo dovolj vlage v tleh, t. j. v pozni jeseni. V toplih, vlažnih krajih je treba začeti z zimskim oranjem pozneje, da se prepreči premočno razpadanje drobcev zemlje in humusa ter izguba rastlinskih snovi. V predel h, kjer nastaja zgodaj močan mraz, začnemo z oranjem prej. Peščenata tla orjemo kasneje, že v začetku zime, da preprečimo preveliko aerolno delovanje in razpadanje tal.

Suha tla orjemo po prvem močnem dežju. Na valovitem in hribovitem področju, kjer nastopajo daljše periode jesenskega deževja, bomo izvajali globoko oranje kasneje, ker tako preprečimo površnsko izpiranje drobcev zemlje v spodnje predele in pa zamuljevanje nižjih zemeljskih slojev.

Čim nastopi močnejši mraz, je treba z globokim oranjem prenehati, ki ga je pa sicer treba izvajati pri normalni vlažnosti tal in to predvsem v času, preden nastopi glavni zimski mraz. Če je zemlja preveč vlažna, je pod nobenim pogojem ne smemo orati, ker bi v nasprotnem slučaju pokvarili strukturo tal in bi nastale škodljive posledice, ki

b. imele svoj odraz še v naslednjem letu.

O globini poznega oranja je treba vedeti sledeče: najvažnejše je, da ne orjemo plitvo, vendar v različne namene orjemo različno globoko. Oziramo se pa tudi na to, kako globino zahteva rastlina, ki jo bomo spomladni sejali. Za jarine pust mo plug do 20 cm globoko, pri okopavinah pa gremo globlje. Ravnamo se pa tudi po globini orne plasti, ki je odvisna od globine zemlje in globine dosedanjega oranja. Zemljo smemo le postopoma globlje orati ter moramo vselej, ko obrnemo neobdelano zemljo na površino, izdatno pognojiti. Poglobitev ornice vsekakor ni lahka operacija. S tem spravimo žive bakterije globoko v zemljo, kjer jih mnogo propade, na vrh pa jih pride le malo in je potrebno precej časa, da se zopet namnožijo. Brez njih pa v zemlji ni življenja. Zemlja je brez njih pušta, nerodovitna, mrtva. Jasno je, da moramo poglobljeno ornico temeljito gnojiti predvsem s hlevskim gnojem in ne samo z umetnimi gnojili.

Globina orne plasti naših njiv je okrog 16 cm. Izjemno imamo ornico globoko tudi do 30 cm, vendar je v splošnem globina plitva. Če hočemo povečati globino ornice, je dobro, če zemljo pod globno brazdo zrahljamo s posebnim podrahljačem ali s podzemnim plugom. Univerzalni plugi imajo v večini podrahljače. Zadržniki, ki tega nimajo, si bodo pomagali tako, da bodo dvakrat orali v istem razoru. Najprej zorjemo brazdo navadne globine okrog 16 cm, takoj za tem pa s plugom, ki smo mu sneli desko, v istem razoru zrahljamo zemljo v globino 5 cm ali pa še več.

Zvezni odbor Zveze radioamaterjev Jugoslavije razpisuje

II. ZVEZNI NATEČAJ

za izdelavo sprejemnikov, instrumentov, aparatov in pritisklin s področja radiotehnike, da b: pospešil nadaljnje širjenje radiotehničnih znanj in okrepil konstruktorski in iznajditeljski smisel svojih članov.

Razpis obsega dela z naslednjih področij:

1. Uporaba radiotehnike v gospodarstvu: prva nagrada 10.000 din, druga nagrada 4000 din, tretja nagrada 1000 din.

2. Detektorski sprejemniki: prva nagrada 3000 din, dve nagradi po 1500 din, pet tretjih nagrad po 500 din.

3. Sprejemniki z neposrednim ojačenjem (baterijski in strujni, koncertni in komunikacijski, stabilni in prenosni): prva nagrada 8000 din, dve nagradi po 3000 d.n, tri tretje nagrade po 1000 dia.

4. Sprejemniki s posrednim ojačenjem — superheterodini (baterijski in strujni, koncertni in komunikacijski, stabilni in prenosni): prva nagrada 10.000 din, dve drugi nagradi po 3000 din, tri tretje nagrade po 1000 din.

5. Instrumenti za radiotehnične meritve in pritiskline za razorene pouk: prva nagrada 8000 din, druga nagrada 4000 din, štiri tretje nagrade po 1000 din.

6. Ojačevalci in zvočne postaje za ozvočevanje vasi in mest: prva nagrada 7000 din, druga nagrada 3000 din, dve tretji nagradi po 1000 din.

7. Za samostojno izdelavo delov: prva nagrada 4000 din, dve drugi nagradi po 2000 din, štiri tretje nagrade po 1000 din, šest četrtih nagrad po 500 din.

8. Za različne aparature (po svobodni izbiri): prva nagrada 5000 din, druga nagrada 3000 din, dve tretji nagradi po 1000 din.

Poleg tega bodo društvom, krožkom in skupinam, odkoder bo največje število odličnih del, dodeljene nagrade v skupni višini 20.000 din.

Poleg denarnih nagrad je določeno tudi večje število nagrad v knjigah in časopisih.

Dela sprejemamo od 1. marca do 1. maja 1950. Dela bo ocenila žirija, ki jo bo sestavil Zvezni odbor. Pravico sodelovanja imajo vsi člani Zveze radioamaterjev Jugoslavije in člani klubov tehnike, posamezno ali kolektivno.

Pod delom se razume: izgotovljen aparat, ki mora funkcionirati, shema aparata in kratek opis z najvažnejšimi podatki o funkciji in namenu aparata. Nekompletna dela pri natečaju ne bodo upoštevana.

Dela je treba v označenem roku dostaviti na naslov: Savezni odbor Saveza radioamaterjev Jugoslavije, Beograd, Lole Ribara 1, telefon 23-591.

Po končanem natečaju bodo vsa dela vrnjena.

Kdor se za natečaj zanima, naj se obrne na zgornji naslov za vsa pojasnila glede natečaja.

Zvezni odbor Zveze radioamaterjev Jugoslavije

»TRIGLAV« prodaja obutve, Ptuj, Krovova 8, se je preselila v lokal na Kvedromskem trgu 5. (preje Okrajni magazin.)

Oseba, ki je 1. sept. t. l. okrog 10 ure dopoldne vzeš pred kletnimi vrati »Platarne« v Ptujju usnjeno torbico z dokumenti, ključem in denarjem, je znana, zato se pozva, da v najkrajšem času isto odda na postaji NM ali na naslov, ki je v torbici, sicer bo ime dotične osebe objavljeno v časopisu in bo objavljena zaradi tatvine. T. M.

Udarništvo je svojstveno in more biti uresničeno in skupnosti koristno samo v državi, v kateri ima ljudstvo oblasti v svojih rokah, to je državah, kjer se dela za potrebe ljudstva, ne pa za dobiček posameznikov, v državah, ki gre do v socializem, v katerih je izvršena nacionalizacija vseh proizvodnih sredstev ali vsaj večine proizvodnih sil in ekonomike sploh.

Iz nalog ZSJ

TEORIJA V ZADRUŽNI PRAKSI

Jesensko globoko oranje je predpogoj za zvišanje hektarskega donosa

Dipl. ing. Zorec Egon

V cilju zvišanja hektarskega donosa naših kulturnih rastlin je med agrotehničnimi ukrepi gotovo najvažnejše jesensko in zimsko globoko oranje.

Kot negativna stran v našem načinu obdelovanja zemlje je navada, boljše rečno razvada, da se z jesensko setvijo konča tud: jesensko obdelovanje zemlje. Kljub temu, da je bilo že mnogo govorenje in pisano o potrebi globokega jesenskega oranja, imamo v vsaki jeseni priliko videti mnogo njiv v stanju, kot so ostale po pospravljanju pridelkov. Najčeste najdemo njive z ostanki koruznice, velikokrat gledajo zeljni koleni še izpod tanke snežne odeje. V jesenskem času je sicer veliko dela, včasih pa dela preglavice še vreme. Zgodi se, da repo na polju zažnete prvi sneg. Toda ta tudi hitro izgine in je navadno v oktobru in novembru še lepo število dni, ko je možno nemoteno iti s plugom po njivi. Res so velike ovire, ki otežujejo pravočasno oranje pred zimo, vendar je največja miselnje, češ da predzimsko oranje ni potrebno. Dejstvo je, da temu agrotehničnemu ukrepu pripisujemo vse premalo važnosti, ker se ne zavedamo pravega pomena predzimskega oranja zemlje.

Izkustva so pokazala, da je globoko jesensko oranje eden temeljnih agrotehničnih ukrepov, ki vplivajo na izboljšanje plodnosti zemlje, torej za po-

višanje hektarskega donosa. Dokazano je, da so iz njiv, kjer je bilo izvedeno globoko jesensko oranje, dobljeni večji prinosi. Na takih njivah je posevek vedno boljši, zato moramo globoko jesensko oranje izvesti in vseh njivah, kjer bomo spomladni sejali, razen na onih, ki leže v področjih, ki jih poplavlja voda ali pa na strmih hribih.

Jesensko globoko oranje nam nudi sledeče prednosti:

a) Zemlji damo zlog ali strukturo. Tako zemlja je rodovitna, za tem pa tudi vse obdelovanje in gnojenje stremi. Rodovitna je pa lahko le tedaj, če nudi rastlin; vse, kar ona rabi za svoje življenje, torej vodo in hrano. V jeseni preorana njiva ima večjo prostornino, ker z oranjem nastanejo v zemlji večji medprostorji, ki vsrkajo več vlage, ki jo tudi obdrže za poletni čas, ko je manj vlaga.

b) Obdelana in zrahljana zemlja laže sprejema hrano, ker vsebuje več zraka. Kjer je za zrak, tam je življenje, tam so mikroorganizmi, ki pripravljajo rastlinsko hrano v zemlji. Mraz seže v obdelano zemljo globlje in opravi koristno delo. V jeseni preoran: zemlji se vsi odpadki laže razkrajajo in spremenijo v sprhino, pri tem pa se pripravijo precejšnja zaloga rastlinske hrane. Z obdelovanjem čistimo zemljo plevela, škodljivcev in rastlinskih bolezni. Po-